

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ขนาดใหญ่ ขนาด
กลาง ปีการศึกษา 2534 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง จำนวน 2,062 คน
ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวนนักเรียน	โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวนนักเรียน
นครสวรรค์	497	บรรพตพิสัยพิทยาคม	55
จิระประวัตินิเทศ	102	ไพศาลวิทยา	90
ลาดยาววิทยาคม	118	พยุหพิทยาคม	45
ท่าตะโกพิทยาคม	125	ทหารอากาศอนุสรณ์	68
สตรีนครสวรรค์	385	ตากฟ้าวิชาประสิทธิ์	74
นวมินทรราชูทิศ	114	หนองบัว	72
ศาลเจ้าพระยาธรรม	185		
ชุมแสงชนูทิศ	150		
รวม	1,658	รวม	404

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ปีการศึกษา 2534 จำนวน 420 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นดังนี้

1. สืบจากรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ทั้งหมด 14 โรงเรียน เพื่อใช้เป็นบัญชีในการสุ่มตัวอย่าง

2. จัดกลุ่มโรงเรียนแยกเป็น 2 ลักษณะ ตามขนาดของโรงเรียนคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนที่กรมสามัญศึกษากำหนดขึ้น ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2529 : ไม่มีเลขหน้า)

2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 28 ห้องเรียนขึ้นไป

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 10 - 27 ห้องเรียน

จากเกณฑ์ดังกล่าว จะได้โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ 8 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน

3. กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน จากโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนทั้งหมด 420 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ให้นักเรียนกรอกข้อมูลเกี่ยวกับเพศ และอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ คือ งานบริการวิเคราะห์ที่ด้านอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับอาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) แบบ 5 ระดับ คือ ต้องการมากที่สุด ต้องการมาก ต้องการปานกลาง ต้องการน้อย ต้องการน้อยที่สุด

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นโดย สมพร ขำอ่อน (2532 : 37 - 38) ซึ่งได้ดำเนินการครั้งนี้ สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้าน แล้วนำไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอบ แล้วนำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เสร็จแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามด้วยการทดสอบที (t-test) ได้ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า 1.75

11/11/2564
11/11/2564

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี

ทั้งหมด 4 ด้าน

ด้านที่ 1 บริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลเพื่อการแนะแนวอาชีพมี

9 ข้อ

ด้านที่ 2 บริการข้อสนเทศด้านอาชีพมี 14 ข้อ

ด้านที่ 3 บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมี 14 ข้อ

ด้านที่ 4 บริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพมี

12 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามในแต่ละข้อจะมีตัวเลือก 5 ระดับ ซึ่งทำเป็นตารางให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น

ตัวเลือก 5 ระดับมีความหมายดังนี้

"ต้องการมากที่สุด" หมายถึง บริการที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดขึ้น เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

"ต้องการมาก" หมายถึง บริการที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดขึ้นเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมาก

"ต้องการปานกลาง" หมายถึง บริการที่ต้องการให้จัดขึ้นเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนปานกลาง

"ต้องการน้อย" หมายถึง บริการที่นักเรียนคิดว่าจะจัดขึ้นหรือไม่ก็ได้เพราะว่าคิดว่าไม่ค่อยมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเท่าใดนัก

"ต้องการน้อยที่สุด" หมายถึง บริการที่นักเรียนคิดว่าไม่ควรจัดขึ้นในโรงเรียน เพราะไม่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์

จุดประสงค์ของแบบสอบถาม

เพื่อสำรวจระดับความต้องการในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมโดยการรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความรู้และเข้าใจตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน การเตรียมตัวประกอบอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ การปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพต่อไป

ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดแบบสอบถามไว้เป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน

ลงในช่อง ให้ครบทุกข้อ

1. เพศ

[] ชาย [] หญิง

2. อาชีพของผู้ปกครองเกี่ยวกับอาชีพบิดาหรือหัวหน้าครอบครัวเป็นหลัก)

[] รับราชการ

[] ค้าขาย

[] รับจ้าง

[] เกษตรกรรม

ตอนที่ 2 ลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ ทั้งหมด 4 ด้านคือ

ด้านที่ 1 บริการแนะแนวเกี่ยวกับการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลเพื่อการแนะแนวอาชีพมี 9 ข้อ

ด้านที่ 2 บริการแนะแนวอาชีพเกี่ยวกับข้อสนเทศด้านอาชีพมี 14 ข้อ

ด้านที่ 3 บริการแนะแนวเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมี 14 ข้อ

ด้านที่ 4 บริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพมี 12 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ด้านที่ 1 บริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

ข้อที่	ข้อความ	ความต้องการบริการแนะแนว				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	การทดสอบบุคลิกภาพด้านอาชีพด้วย					
	การใช้แบบทดสอบต่าง ๆ.....			.../...		
00	การทดสอบความความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางในการประกอบอาชีพ.....		.../...			

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการปานกลาง แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีความต้องการให้โรงเรียนจัดบริการทดสอบบุคลิกภาพด้านอาชีพด้วยการใช้

แบบทดสอบต่าง ๆ ปานกลาง เพราะเห็นว่าพอจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนอยู่บ้าง

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการมาก แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้โรงเรียนจัดบริการทดสอบความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางในการประกอบอาชีพมาก เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมาก

ด้านที่ 2 บริการข้อสนเทศด้านอาชีพ

ข้อที่	ข้อความ	ความต้องการบริการแนะแนว				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	จัดเอกสารเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพต่าง ๆ เช่น สภาพการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ รายได้ ฯลฯ ให้นักเรียนได้ศึกษา.....	/.....				
00	แสดงสถิติเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในอาชีพต่าง ๆ.....				/.....	

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการมากที่สุด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้โรงเรียน จัดบริการเอกสารเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพต่าง ๆ เช่น สภาพการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ รายได้ ฯลฯ ให้นักเรียนได้ศึกษามากที่สุดเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้โรงเรียนจัดแสดงสถิติเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในอาชีพต่าง ๆ น้อย โรงเรียนจะจัดขึ้นหรือไม่ก็ได้เพราะคิดว่าไม่ค่อยมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

เท่าใดนัก

ด้านที่ 3 บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

ข้อที่	ข้อความ	ความต้องการบริการแนะแนว				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ครูแนะแนวทำตารางเวลาเพื่อให้ นักเรียนได้มาขอรับคำปรึกษาด้าน อาชีพเป็นรายบุคคล.....				.. / ..	
00	จัดกลุ่มนัดพบอาจารย์เพื่อให้ นักเรียน มาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพ.....					... / ..

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้โรงเรียนจัดบริการให้ครูแนะแนวทำตารางเวลาเพื่อให้นักเรียนได้มาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลน้อย โรงเรียนจะจัดขึ้นหรือไม่ก็ได้เพราะคิดว่าไม่ค่อยมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเท่าใดนัก

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการน้อยที่สุด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้โรงเรียนจัดบริการจัดกลุ่มนัดพบอาจารย์เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพน้อยที่สุดไม่ควรจัดขึ้นในโรงเรียนเพราะไม่มีประโยชน์ต่อนักเรียนเลย

ด้านที่ 4 บริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ

ข้อที่	ข้อความ	ความต้องการบริการแนะแนว				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	การจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสออกไปฝึกงานตามสถานประกอบอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพ.....		.../...			
00	จัดกลุ่มสนใจด้านอาชีพเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามความถนัดและความสนใจ.....				.../...	

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการมาก แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้โรงเรียนบริการการจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสออกไปฝึกงานตามสถานประกอบอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้มีประสบการณ์ด้านอาชีพมาก เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมาก

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่องต้องการน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้โรงเรียนจัดกลุ่มสนใจด้านอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามความถนัดและความสนใจน้อยโรงเรียนจะจัดขึ้นหรือไม่ก็ได้เพราะคิดว่าไม่ค่อยมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเท่าใดนัก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวต่อหัวหน้าสถานศึกษาและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไปสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างในช่วง 1 ชั่วโมงแนะแนว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปด้วยตนเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามที่นำไปทำการสอบถามแล้วมาทำการคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อตรวจคำถาม
4. ตรวจแบบสอบถามแล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่วางไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและแยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มตามตัวแปรที่จะศึกษา
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนในแต่ละด้าน โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ต้องการมากที่สุด	5	คะแนน
ต้องการมาก	4	คะแนน
ต้องการปานกลาง	3	คะแนน
ต้องการน้อย	2	คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	1	คะแนน

ผู้ที่ได้คะแนนสูงถือว่า มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพมาก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมาหมายความว่า เป็นผู้ที่มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพน้อยลงตามระดับคะแนน

3. วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของความต้องการบริการแนะแนวอาชีพเป็นรายข้อในแต่ละด้านตามตัวแปรเพศ ขนาดของโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครสวรรค์ แล้วพิจารณาระดับความต้องการของนักเรียนโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับความต้องการ
4.50 - 5.00	ความต้องการมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความต้องการมาก
2.50 - 3.49	ความต้องการปานกลาง

1.50 - 2.49

ความต้องการน้อย

1.00 - 1.49

ความต้องการน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายข้อตามตัวแปรเพศและขนาดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบที (t-test)

5. เปรียบเทียบลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรายข้อตามตัวแปรอาชีพผู้ปกครอง นักเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

(ล้าน ส่ายยศ และอังคณา ส่ายยศ. 2524 : 71)

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

(ล้าน ส่ายยศ และอังคณา ส่ายยศ. 2524 : 77)

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงแบบเอฟ

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 108)

Source of variation	df	Sum of square(SS)	Mean square(MS)	F
Between groups	k-1	$SS_B = \sum_{j=1}^k \left[\frac{T_j^2}{n_j} \right] - \frac{T^2}{N}$	$MS_B = \frac{SS_B}{k-1}$	$F = \frac{MS_B}{MS_W}$
Within groups	N-k	$SS_W = SS_T - SS_B$	$MS_W = \frac{SS_W}{N-k}$	
Total	N-1	$SS_T = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$		

ถ้าพบความแตกต่างของความต้องการบริการแนะนำอาชีพในแต่ละขนาดโรงเรียน แล้วทำการทดสอบภายหลัง โดยใช้วิธีของเซฟเฟ ใช้สูตร

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_W)(1/n_1 + 1/n_j)}$$

เมื่อ F^* แทน ค่าเอฟที่เปิดจากตาราง

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองภายในกลุ่ม

n_1, n_j แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ i และ j ตามลำดับ

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(ชู้ศรี วงศ์รัตนะ. 2527 : 264)